

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Carrer de Barcelona, 13 — Telèfon n.º 255

ANY III

Mataró dimecres 22 juny 1938

NUM. 593

NÚMERO SOLT: 30 cts.
SUBSCRIPCIÓ: 4'00 PEsSETES MES

Panorama de l'altra Espanya

BAIONA.—Després de portar a cap una feroç repressió per a la qual no s'ha escatimat cap mitjà, Martínez Anido ha aconseguit donar un aspecte de calma aparent a la reraguarda facciosa. Segueixen registrant-se alguns fets violents, però no amb la freqüència i el volum de dies anteriors.

I, no obstant, la descomposició continua; l'efervescència de la reraguarda franquista segueix latent. Ens ho demostra la seva premsa, que segueix dividida malgrat els esforços múltiples de Serrano Suñer per a convertir-la en un òrgan anquilosat de l'Estat facciós. I les mateixes mesures que adopten el Govern rebel i les autoritats provincials i locals n'hi ha prou per a demostrar que la descomposició progressa incessantment.

El sentiment patri ségueix essent—cada dia més—un dels més importants motius d'aquell fet. Si bé els dirigents que renegaren d'Espanya, continuen adulant Itàlia i Alemanya i pretenen que Espanya sigui un calc d'ambdós països, l'odi contra l'invasor creix. Manuel Aznar no amaga el seu goig quan veu en el mapa de Mussolini un mapa d'Espanya, i allí, destacats, alguns pobles de Llevant conquerits, arrabassats a Espanya per les tropes italianes. Altres capítols pretenen que la nostra nació copiï el sentit totalitari d'Alemanya. I mentre als alemanys, amos de gal·lèbé tota l'economia marroquina, se'ls dona entrada al Comitè econòmic central del Marroc, en el qual passen a constituir una Secció, els italians es consideren amos de Valladolid i es diverteixen penjant agraïdes condecoracions en els traïdors plis de les «autoritats espanyoles».

I el mateix esdevé amb llurs pseudo-sindicats, tan escèpticament acoïllits a la zona rebel, que els propis falangistes han de confessar en llur premsa: «els nostres sindicats no són, com en mala fe se sosté per aquí, una fórmula híbrida i sense força de sindicació mixta, més o menys groga». Els governadors i els alcaldes procedeixen igual que en els pitjors temps de la monarquia—si bé no cal oblidar que són els mateixos, encara que siguin diferents els collars—. A Aragó es dediquen a robar el bestiar dels camperols i a assassinar els dretistes que, residents de la nostra zona, s'afiliaren a algun sindicat després de juliol del 36. El desnonament viu en la seva edat d'or; les subscripcions augmenten cada dia, i per a vèncer la resistència de la gent a contribuir i per tal de recaptar força i no córrer el ridícul sofert amb el monument a Mola, es recorre a les més se-

veres mesures, com les dictades pel governador de Valladolid.

Això exaspera i augmenta l'oposició popular. El governador de San Sebastián reconeix un dia el crescut nombre d'individus que, sense posseir la documentació precisa, sol·liciten salconduts per a fugir. Guillén Salaya, falangista destacat, es fa ressò d'aquest perillós estat d'opinió major encara en les regions que com Biscaia i Astúries han sentit avançar sobre les ruïnes de llurs pobles destruïts pels invasors, i els cadàvers de llurs fills, el feixisme italo-alemany, i escriu sobre Astúries aquestes paraules: «Fa falta evitar que del fons de la mina comenci a sortir de nou la serpentina verinosa del pecat, convertint els dolços valls ombrosos en rojos inferns».

Quan volen demostrar llur «patriotisme», els venedors d'Espanya confonen la Pàtria amb l'idioma i el defensen, no contra l'italià o l'alemany, com seria lògic i oportú, però la difusió dels quals fomenten a llurs escolles i instituts, sinó contra el francès, i demanen la desaparició dels cartells en aquest idioma, i contra el basc, i prohibeixen que sigui utilitzat per cap societat existent a Bascònia.

El poble reacciona vivament contra aquesta traïció i venda d'Espanya i es lliura al Marroc—malgrat les persecucions més implacables—a violents actes de sabotatge que fan desaparèixer en voraç incendi grans dipòsits de benzina i oli pesat insalutats a la carretera de circumval·lació de Tetuan i a la zona espanyola sotmesa a Franco aprofitant totes les ocasions per a atacar de fet o de paraula els invasors i els traïdors i renegats, i el Govern rebel de Burgos es veu obligat a prohibir tots els actes que no estiguin prèviament autoritzats.

Els falangistes i els requetés segueixen atacant se des de llurs respectius òrgans de premsa. Aquells no es limiten a clamar contra els «revolucionaris» de Mòdezo, i clamen contra el propi Govern facciós. I, en efecte, veuen que no hi ha res de nou en el flamant nacional-sindicalisme de Franco. Els nens són educats en la més imbecil beateria religiosa, ben allunyada del cristianisme catòlic; a poc a poc es torna a les antigues formes i costums prerepublicanes. La influència de la vella política és enorme, i fa desaparèixer àdhuc aqueix ingenu revolucionarisme infantil dels falangistes que havia quedat reduït, a pesar de la seva prosa tonitruant, a l'ús del terme «camarada» i al del pronom «tú» entre els afiliats a FET.—S. E.

Carta oberta

Al ciutadà Pepet Teixidor

No voldria que les meves aclaracions a les diverses preguntes que em feu en el vostre treball publicat a LLIBERTAT el prop-passat dissabte, com també les meves apreciacions, les interpretéssiu com a una rèplica, sinó que no estant d'acord amb el vostre criteri exposo el meu.

En primer terme vull aclarir que no és el meu ofici fer denúncies, però considero un deure per a tots els ciutadans denunciar a tots els infractors de la llei.

Que aquestes denúncies no són ateses per les autoritats, doncs ja sabem que nosaltres hem complert amb el nostre deure i es veurà, no tant sols la poca energia de les autoritats, sinó també la seva complicitat en comprar sobre preu de taxa—com vos assegureu—no aplicant en el seu lloc les sancions corresponents.

Us haig de manifestar que efectivament no ho compro tot a preu de taxa, però de tot el que va d'any, solament hi he pagat uns quants quilos de patates i un litre d'oli. Conseqüències? Passar gana i perjudicar-me la salut. Però, pregunto jo, és que tota la classe treballadora pot pagar els ous a 45 pessetes dotzena, el peix al preu que doni la gana als peixeters, i així successivament tots els articles? No. Tan sols poden pagar ho qui tingui un sou respectable i superior a tots els treballadors, qui estigui emancipat o bé algun magnat, com molt bé vèreu dir que s'ha d'ésser per a poder comprar ho.

Tampoc estic d'acord amb la determinació que prendreu si fóssiu govern una setmana, car amb la decretació del comerç lliure en les especials circumstàncies que travessarem, passaria que com que no hi ha abundància d'articles, els que en tinguessin poc o molt i sobre tot els acaparadors, pensarien: ja vindreu, que en-

csra que el meu veí ho doni més barato—suposant que hi vengués—també haureu de venir a caure a les meves mans.

Jo faria el contrari, anul·laria el comerç lliure i intensificaria les cooperatives en tots els aspectes, producció, consum, etc.—empleant hi els tenders, botiguers, etc., controlant-los—per a poder anular totes les traïques dels especuladors d'acord amb els tenders i poder assolir un racionament més just i equitatiu.

Que les circumstàncies s'agreugen de tal manera que no és possible assegurar un racionament a la població civil; doncs es mira de muntar cuines populars on puguin anar hi tots aquells que justifiquin un treball productiu—tenint sempre en compte els veïns i criatures com també els casos de les dones que tenen el seu marit al front i estan sense feina, no tenint cap apol—evitant així que tots els paràsits de la societat gaudeixin dels mateixos drets que els ciutadans conscients del seu deure, i que en aquests moments històrics no defalleixen en el front de la producció.

No n'hi ha prou en comentar que no hi ha dret que es vengui a preus abusius; s'han de prendre mesures enèrgiques per a evitar aquests robaris.

I insistixo que tots els ciutadans tenim el deure de veïllar perquè es compleixin les ordres de les autoritats competents.

FRANCESC ROS

Per 50 cènims podeu fer un bon asequi, amb

ILURENS

postre mataroní

Demaneu-los en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

Aquest número ha estat sotmès a la censura

Atenció, Empreses Col·lectivitzades!

El Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya publicava, el dia 9 del corrent, un Decret del Departament d'Economia, en l'articulat del qual hi consta el que segueix:

Art. 6.º En l'ordre comptable i financer de l'empresa, és de la competència de l'interventor, el següent:
a) ..... b) ..... c) ..... d) .....
(e) Autoritzar amb la seva signatura tots els documents que signifiquin disposició o mobilització de cabals.

Art. 14.º A partir de la data de la publicació d'aquest Decret al DIARI OFICIAL els interventors-delegats en exercici adaptaran llur actuació a les normes ací establertes. Pel que es refereix a la signatura de documents que impliquin mobilització de cabals, caldrà registrar les signatures al Negociat de Legalitzacions del Departament d'Economia i les Banques i establiments de crèdit deixaran d'admetre paper que no porti aquest requisit, trenta dies després de la publicació d'aquest Decret.

En conseqüència, els Delegats de la Generalitat a les Empreses Bancàries i Institucions d'Estalvi de Catalunya hauran de tenir cura que, a partir del dia 9 de maig propiament, sigal complimentat l'esperit i lletra del que queda ordenat pel Decret de referència.

Barcelona, 15 d'abril del 1938.

El Cap del Servei Tècnic del Crèdit i de l'Estalvi

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Dr. J. Barba Riera

Inspector Municipal de Sanitat — Metge de l'Hospital Clínic

ESPECIALISTA EN

GOLA - NAS - ORELLES

Visita: Dimarts, dijous i dissabtes, de 4 a 6 - Econòmica, de 6 a 8
Diumenges, de 9 a 12

FERMI GALAN, 419, pral. (cantonada Lepant)

MATARÓ

Informació local

DIETARI

L'AVI DIU...

Afirmava l'altre dia, que la manca de joguines fa que la mainada aguditi l'ingeni i en fabriqui, de la qualitat que exposàvem a l'ensem que preparava al noi a ésser un excel·lent industrial i a la noia una bona venedora.

Una altra mena de joguines teniem, que no tenien més transcendència que l'entretenir-nos per molt temps, sense que els nostres pares tinguessin que esmerçar més enllà de dos quartos.

La pilota que ens proporcionava una gimnasia muscular, quan la fèiem rebotar per la paret i que ens proporcionava més d'un nyanyo quan la fèiem servir per a jugar a geps.

La baldufa, tenia la seva temporada, i no hi mancava mai un cap trencat per una baldufa voladora.

Les baletes també constituïen una joguina barata així i tot com no podem demanar més de dos i quatre quartos als nostres pares, si teniem la mala sort de perdre les, ens quedàvem sense poder jugar.

Els nostres companys afortunats que ens havien guanyat les baletes, ens miraven amb el mateix orgull que mien avui els burgesos al proletariat mundial.

Les auques de rodolins, ens servien de biblioteca com avui és la biblioteca de la mainada el setmanari «El Patufet», amb l'aventatge que els números d'aquest, una volta llegits, sols serveixen per a embolicar i arxivar, mentre que les nostres auques de rodolins, després d'haver-nos servit de biblioteca les rella llàvem, i en fèiem rodolins, que ens els jugàvem de diverses maneres essent les més usuals la de la parada que consistia en posar-se els jugadors davant una paret i fer lliscar per ella un rodolí tots els jugadors fèien l'operació posant-se de puntes amb el fi de que el rodolí pogués caure de la major altura possible, i es produís un bon escampall de rodolins, el jugador que tenia la sort de que llur rodolí caigués damunt d'un altre rodolí, era guanyador de tots els rodolins de la parada.

També ens jugàvem els rodolins a picar, els anàvem amontonant i el jugador amb la mà molt plana tenia que picar i eren seus els rodolins que es tombaven. Si per assolir ho fèia trampa, que consistia en escopir-se dissimuladament la mà, o bé que la palma formava cassola, a l'objecte de que al fer el buit es tombessin els rodolins amontonats, llavors el jugador triàmpós era desqualificat per la mainada i moltes vegades la desqualificació es manifestava amb una sèrie de bolets.

P. C.

CLIPÓ, DELS INVÁLIDS. — En el sorteig efectuat el dia 21, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al número 200.

Els números premiats amb tres pessetes són: 100, 300, 400, 500, 600, 700, 800, 900.

MORALES PAREJA — XERES

Demaneu sempre:
CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Pareja
CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

PERDUA. — En el trajecte del Cafè Clavé a la Casa del Poble, s'ha perdut un rellotge de polsera, d'home.

S'agrairà la devolució a l'Administració de LLIBERTAT.

— Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús

domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per a fer un present de bon gust.

MANÇANILLA «LA MAJA»

XERES FINÍSSIM «PETRONIO MORALS PAREJA — XERES
 Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

AJUNTAMENT DE MATARÓ
Conselleria-Regidoria de Cultura

DIADA DEL LLIBRE
 Sorteig

El proper dijous dia 23, a les 12 del migdia tindrà lloc a les dependències d'aquesta Conselleria Regidoria de Cultura, el sorteig de la magnífica obra «Diccionari Enciclopèdic Català» de la Casa Salvat, que aquest Ajuntament adquirí per tal d'estimu-

lar l'afició a la lectura i donar major relleu a la «Diada del Llibre» denguany, sorteiant la entre tots els com- pradors de llibres.

Aquest sorteig serà públic i el posseïdor del número que resulti premiat podrà recollir l'esmentada obra, que estarà dipositada a aquesta Conselleria Regidoria de Cultura, fins el dia últim del proper mes de juliol.

Mataró, 21 de juny del 1938. — El Conseller Regidor, *Josep Rabat*.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR

de la casa **XERES**
MORALES PAREJA
 Dipositari: **MARTÍ FITÉ — MATARÓ**

— **COMPRO** patates pelletes i de saldo pel bestiar. Raó: Catalunya, 40.

IMPREMTA MINERVA. — MATARÓ

Informació del dia

Barcelona

Comunicat oficial d'ahir

EXÈRCIT DE TERRA

FRONT DE LLEVANT. — Les nostres forces han rebutjat totalment diversos atacs que l'enemic, fortament ajudat per l'aviació i artilleria de gros calibre, ha desencadenat als sectors de la costa i de La Puebla de Valverde.

Els rebels, que no aconseguiren avançar un pas, sofriren moltes baixes.

FRONT D'EXTREMADURA. — Els atacs facciosos contra les nostres posicions de Potrill i de la cota 479 foren, malgrat llur duresa, enèrgicament rebutjats per les tropes lleials.

ALTRES FRONTS. — Sense notícies d'interès.

L'aviació facciosa ha agredit diverses vegades, durant la nit última i la jornada d'avui, la zona marítima de València. També bombardejà el poble d'Alcira; totes aquestes agressions ocasionaren víctimes.

El 44 Aniversari del Programa Federal

Aquest matí l'alcalde de Barcelona senyor Hilari Salvador, ha dipositat un coixí de flors al monument a Pi i Margall, amb motiu d'escaure's avui el 44 aniversari de la publicació del

JOVÉ I GUARDIOLA — XEREÇ
CONYAC JOVÉ I GUARDIOLA
CONYAC SIR GUILLAUME
CONYAC GRAN PARRAL
CONYAC VIVES

Confiteria **BARBOSA** - Maestró

programa federal del 22 de juny de 1894. — Fabra.

La Justícia de la República

El tribunal permanent de guàrdia en una causa per alta traïció ha condemnat a la darrera pena a Feliu José Bello i Ricard Pérez. Ha dictat també dues sentències a 30 anys d'internament. — Fabra.

Notes de la Generalitat

El President de la Generalitat ha estat aquest matí davant del monument a Pi i Margall, on ha estat saludat per la Comissió Organitzadora. De retorn a la Generalitat el senyor Companys ha estat saludat per una comissió de caps, oficials i comissaris de la 43 divisió.

També ha visitat al President de la Generalitat, Dolors Ibarruri. — Fabra.

Estranger

La situació a Palestina

JERUSALEM. — Ha tingut lloc una violenta topada entre forces regulars britàniques i una partida rebel a Na'na, prop de Janina. — Fabra.

Tota la premsa remarca que aquesta acceptació influirà favorablement en la solució del conflicte espanyol i en les relacions anglo-italianes.

En el sentit d'Itàlia l'acord ha estat possible gràcies a la política realista del govern anglès i a la tenacitat de Itàlia. — Fabra.

L'acceptació del pla anglès és ben vista a Itàlia

ROMA. — L'acceptació del pla anglès per unanimitat és comentada molt favorablement per la premsa italiana.

Un discurs de Lord Halifax sobre política exterior

LONDRES. — Amb motiu d'un àpat celebrat a Reial Societat de Política Exterior, el ministre d'Afers Exteriors d'Anglaterra ha pronunciat un discurs en elogi de la política estrangera del Govern.

Ha afegit que Anglaterra vol guardar l'estreta política d'amistat amb les seves antigues aliades, principalment França, les relacions amb la qual són immillorables, però això no pot ésser obstaculitzat que la política exterior britànica cerqui cada dia més un sentit més ampli.

Lord Halifax ha acabat assegurant que Anglaterra defensarà sempre una política basada en la llibertat i la llei i mai tolerarà una situació en què la llei hagi d'estar subjecte a la força. — Fabra.

El pla britànic sobre la retirada de combatents estrangers és acceptat per unanimitat

LONDRES. — El Comitè de no intervenció va arribar ahir matí a un acord final sobre la qüestió espanyola.

El pla britànic per a la retirada de voluntaris estrangers ha estat acceptat per unanimitat. El delegat dels Soviets, senyor Kagan, anuncià que el seu Govern estava en desacord amb el britànic, però que, a fi de no entorpir una possible solució, es decidia a acceptar-lo. — Ag. Espanya.

LONDRES. — Es confirma d'una manera oficial que en la sessió tinguenda pel Subcomitè de no intervenció, ha quedat aprovat per unanimitat el pla de conjunt per a la repatriació de voluntaris que es troben lluitant a Espanya. Així mateix han quedat determinats els detalls referents per al reconeixement dels drets de bel·ligerància; restabliment de controls marítims i terrestres i l'establiment, en determinats ports, espanyols, d'observadors delegats.

El projecte serà ara estudiat pels tècnics en el seu aspecte definitiu i després serà donat a conèixer al ple del Comitè.

En una pròxima reunió plenària del Comitè de no intervenció haurà de donar estat oficial al projecte aprovat ahir, i llavors serà donat a conèixer oficialment a ambdues parts de la lluita a Espanya.

Alguns delegats han manifestat haver de consultar amb els seus Governos respectius sobre el pla econòmic de financiació de les despeses ocasionades per la repatriació de les forces estrangeres que es troben a Espanya. — Fabra.

El subcomitè es reunirà de nou el proper divendres

LONDRES. — Ha estat fixada per al proper divendres la nova reunió del Subcomitè de «no intervenció»; acordada en la sessió d'ahir tarda. — Fabra.

Es ven

Un motor 5 H.P. funcionant actualment marca «Harley», en immillorable estat.

Raó: Administració de LLIBERTAT.

Compraria bicicleta

en bon estat.

Raó: Francesc Macià, 74, 2.n

CHAMPÚ UNIVERSAL
 EN POLS

Una base preparatòria per la seva permanent i dominarà els més exigents capricis de la moda actual

DEMANI'L AL SEU PERBUQUER

Llegiu **LLIBERTAT**